

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 luna 2 cor.
Nr-ri de Duminică pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscripte nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
flocare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefracate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

ANCHETA.

(R). Se pare că nu toți frunzașii chemați de ministru la sfat, sunt convinși despre oportunitatea și necesitatea colonizării.

Astfel în ședința a treia (de la 20 c.) deputatul guvernamental Papp Béla zice că: „colonizări nouă nu mai trebuie făcute decât în părțile ardelene și în partea de nord a Țerii“. Pe noi Români de la margine, ne-ar lipsi de spectacolul caravelor ciângăiești, ca și, când cu colonizările din apropierea Aradului (la Ghioroc), ajunseră o plagă a satelor românești de sub podgorie.

Suntem însă siguri, că nici cum sice deputatul guvernamental nu se poate.

Cum adică: o să poată trăi în Nordul Ungariei Unguri ori Secui, când sunt siliți să emigreze Slovaci, poporul cel mai sirguincios și fără pretenții din statul maghiar?

E, la tot cazul caracteristic, că deși autoritățile constată primejdia mare a emigrării, rămânând satele aproape goale, „părinții patriei“ în loc de a se sfătui cum să ușureze soarta Slovacilor, cari fug de sărăcie în America, vorbesc de nouă colonizări!

Hoitsy Pál (kossuthist) crede că nu e nici o nevoie de colonizări mai intensive decât până acum. Cel mult să se dea o grijă mai deosebită coloniștilor actuali, cari, în cele mai multe părți, stau să ia lumea în cap. Zice că: „colonizările de până acum în ceea ce privește succesul, nu stau în nici un raport cu jertfele mari ce am făcut. Chiar ministrul spune în raportul său, că coloniștii aceștia numai așa se mai pot susține, că guvernul le-a făcut tot felul de înlesniri, dându-le bani cu 2% și așa însă, pământurile au ajuns cele mai multe să fie vindute și coloniștii lucrători pela alții“.

Ceea-ce, desigur, este o dovadă că s'au aruncat milioanele în vânt.

Tot așa, Lippich Gusztáv (fișpan) vorbind despre clasa mijlocie maghiară, zice: „Societatea aceasta de cartofari și oameni cari își petrec cu lăutarul, pe care atâta au ocărit-o, azi nu mai există. Sunt cifre triste statistice despre măsura în care s'a prăpădit această clasă. Ear prin colonizări nu se poate reinvia...“

Contele Zselénszky Robert, marele proprietar din comitatul Aradului, condamnă ori-ce acțiune cu scopul de a întefi pe viitor colonizările.

„Să ne îngrijim de clasa mijlocie și de micii proprietari țărani, eată o chestiune mult mai importantă“, — a zis el. Nu e, d'asemenea, de părere ca statul să se ocupe cu chestia colonizărilor, ci cel mult să ia măsuri încontra abuzurilor. În contra planului de colonizare al lui Csernovits Diodor n'ar avea nimic de zis, dar rezultat mare nu așteaptă nici delu intruparea acestor idei.

Ne întrebăm atunci: la ce atâta sfat și—după încercările făcute—ce rost ar mai ave o nouă acțiune de colonizare, când rezultatul de până acum este—nul?

Că în deosebi cauze politice, și anume maghiarizarea naționalităților îi preocupă pe șovinistii de frunte, dovadă este și vorbirea pe care a ținut o în ședința dela 21 c. Bartha Miklós, care i-a speriat pe Unguri cu „tendențele revoluționare ale naționalităților“, prin urmare toate mijloacele sunt bune întru a slăbi aceste naționalități!

Desigur că ministrul și cu cei d'aproape ai lui, vor să producă o diversiune în publicul maghiar, nutrind șovinismul cu speranțe exagerate, ca să nu zicem deșarte.

Și, ceea-ce este principal: de unde cred marii patrioți să ia banii necesari unor colonizări în stil mai mare?

Eată chestia mare, asupra căruia au păstrat tăcere toți dintre vorbitori, măcar că până acum au vorbit cei mai de seamă bărbați ai vieții publice maghiare.

Poate că ne va lumina însă ministrul... Dar' nici el nu va putea să dea cine știe ce asigurări, când ministrul de resort chiar mai alaltăieri a înfățișat ca desperată starea financiară a țerii... .

De aceea nici nu credem că va fi ceva serios cu „noua acțiune“, ci se face șgomot eacă așa, să se scrie la foi, și unii patrioți să se poată încălzi la razele aureolei efemere cum a fost de pildă gloria celor de la „Nemzeti Szövetség“, cari au făcut și ei șgomot mare, banchete multe, ear' în urmă au adormit în Domnul.

Ar fi în interesul bine priceput al țerii întregi, dacă și cu acțiunea colonizării s'ar întâmpla tot așa.

Presă maghiară despre noul guvern austriac. În genere, presa maghiară îi face o primire bună noului guvern austriac. Cu atât mai bună, cu cât pe cei doi prim-miniștri din urmă ai Austriei presa maghiară îi învinuște că n'au iubit pe Maghiari, și au lăsat ca între partidele de dincolo să se încube tot mai mult ura și disprețul față de Ungaria. Îndeosebi îi acuză presa maghiară pe Gautsch, omul de încredere al M. Sale. Ea speră că Körber va fi mai leal. Va înțelege îndeosebi un lucru: că garanția cea mai sigură a vieții constituționale a Austriei este art. XII. al legii din 1867.

„Budapesti Hirlap“ (de la 21 c.) s'rie că dacă Körber, noul prim-ministru austriac, nu va reuși să împace pe Germanii cu Cehii, constituția de la 1867 se prăbușește și ea.

Kossuthiștii despre colonizări. Atât „Egyetértés“, cât și „Magyarország“ mărturisesc, că nu prea sunt speranțe a face treburi mari cu colonizările. Experiența a dovedit, că naționalitățile nu se pot maghiariza pe această cale. Șapoi pentru a coloniza în chip puternic, trebuie nu numai bani mulți — ceea-ce statul nu are — dar și să

se poarte grije coloniștilor, ceea-ce eardși nu s'a făcut în trecut.

Ambele ziare scriu, peste tot, foarte puțin însușeșit și scot în evidență, că toți cei cari pricep ceva și au idei ce însemnează colonizările, în vorbirile ce au ținut la Budapesta, au scos la iveală numai greșeli comise, rispa banilor și alte scdderi. Resultat n'a constatat nici chiar cel mai optimist dintre Unguri.

Prin urmare?...

„Patrioții“ să nu mai pună la ordinea zilei colonizările, ci să le amintească cel mult ca o pagină tristă din istoria celei mai detestabile acțiuni șoviniste: acțiunea maghiarizării naționalităților.

BIN ROMANIA

Boboteaza. Mercuri, 5 Ianuarie v., la oarele 12 din zi, Inaltpreasfinția Sa metropolitul-primat, încungurat de inaltul cler, s'a înfățișat la palatul din capitală cu sfântul Botez și, în prezența MM. LL. Regele și Regina, Principelui Carol și Curței Regale, a făcut obicinuitele rugăciuni din ajunul Botezului-Mântuitorului.

După botez, Maiestățile Lor au binevoit a reține la dejun pe Inaltpreasfinția Sa.

Inaltpreasfinția Sa metropolitul-primat a avut onoare a remite M. S. Regelui, cu această ocaziune, raportul comitetului central pentru ajutorul inundațiilor și incendiațiilor.

Sfințirea apelor. Joi, 6 curent, s'a sărbătorit cu obicinuitul ceremonial sfințirea apelor.

Sărbarea a avut loc în pavilionul de pe cheul Dâmboviței.

Serviciul divin a fost oficiat de Inaltpreasfinția Sa metropolitul-primat, încungurat de un număr cler, în prezența M. S. Regelui, a miniștrilor, a corpurilor constituite ale statului, a primarului și consiliului comunal al capitalei, precum și a unui foarte număr public.

La oarele 12, M. S. Regele, ținând de mână pe A. S. Principele Carol și Inaltpreasfinția Sa metropolitul-primat urmați de asistență, s'au coborât peste cheiu în marginea Dâmboviței, unde Inaltul Prelat aruncă crucea în apă.

Imediat se aruncară în apă cinci persoane, și una din ele, Ionescu T. Floraru prinzând crucea, o remise Inaltpreasfinției Sale metropolitului-primat.

În urmă, M. Sa Regele a primit defilarea trupelor, înfășurate pe cheiu opus al Dâmboviței, în ordinea următoare:

Școala de ofițeri, școala superioară de geniu și artilerie, o companie din al 5-lea și al 6-lea regiment de vânători, o companie din reg. Mihailu Viteazul din Ilfov, o companie de geniu, două baterii din regimentele 2 și 10 de artilerie, un pluton de pompieri, 2 excadroane din regimentul 6 roșiori, un excadron din regimentul 3 călărași, un excadron de gendarmii călări, 3 plutoane din excadronul de tren.

Toate trupele erau pe jos, comandate de dl general Macarovic.

Filantropie. După raportul prezentat M. S. Regelui de Inaltpreasfinția Sa metropolitul-primat, comitetul central, de sub augustul patronajului al MM. LL. Regele și Regina, pentru ajutorul incendiațiilor și inundațiilor, dispunea la 1 Ianuarie 1899, de un capital în efecte în valoare nominală de 500.000 lei și în numărul lei 26.596 bani 50.

În cursul aceluiași an, comitetul a încasat diverse sume în valoare de lei 455.648 bani 05.

Din această sumă, comitetul a dat ajutoare pentru victimele incendiilor și inundațiilor le 129.170; s'au cumpărat efecte, și anume scrisori fonciare urbane

și rurale în valoare nominală de lei 258.400. pentru o sumă de lei 237.898 bani 45, și s'au cheltuit pentru administrație lei 4100.

La 1 Ianuarie 1900, a rămas în casă un număr de lei 986 bani 45, și un capital de 700.000 lei în scrisuri fonciare rurale și urbane 5 la sută.

Remanere ministerială. Din cauza că prim-ministru e suferind, s'a făcut o remanieră ministerială, rămânând dl Cantacuzino prim-ministru fără portofoliu ear' internele le conduce dl general Manu; la finanțe a trecut dl Take Ionescu, la culte dl Dr. Istrati ear' în locul acestuia la lucrări publice dl Ioan Grădișteanu.

Răsboiul buro-englez.

În telegrama prin care generalul Buller anunța că a pornit să treacă Tugela, pentru a mântui Ladysmithul, zicea: „Îndărăt nu e cale!“... A avut dreptate: știrile mai noi spun că el a ajuns într-o capcană: Buriil' au lăsat să treacă apa fără a-i face cea mai mică greutate, au întocmit însă lucrurile așa fel, că l'au și impresurat, tăindu i comunicația îndărăt. Dacă nu învinge, este deci cu desăvârșire perdut.

La spatele lui, distanță de 20 mile este adică statul liber Oranje, ale cărui hotare sunt însă ocupate de Buriil' oranjoni, și anume de trupele generalului Cronje, cel care a învins pe generalul englez Methuen. El ocupă pozițiuni strategice admirabile la hotarul țării, așa că chiar dacă Englezii ar mântui Ladysmithul, voină să treacă în Oranje, ar întâmpina greutăți enorme, anume: un teritoriu stâncos, pe care pas de pas ar trebui să-l ocupe, teritoriu apărat de doi generali cu Joubert și Cronje, de Buriil' în număr de peste 50.000 cari, pe lângă alte, apoi cunosc perfect locurile.

Evident deci, că chiar dacă gen. Buller ar reuși să despresureze Ladysmithul, lupta decisivă este încă departe. Pentru-că Buriil' nu se vor lăsa încurcați în luptă mare unde să peardă oameni mulți, ci ei vor urma tactica lor de până acum: să se apere și pas de pas să obosească și slăbească trupele engleze.

Eată de altminteri telegramele din urmă:

Londra, 22 Ianuarie. Generalul, Warren a luptat eri toată ziua, mai ales în flancul stâng, care a înaintat 2 mile. Deoarece ce terenul este foarte accidentat (deal și vale se alternează) nu prea se poate hotărî cât teren au câștigat Englezii. „Cred însă — telegrafieză Buller — că înaintăm serios!“...

Londra, 22 Ianuarie. „Times“ primește telegramă în care i-se vestește că Buriil' s'au împrejmuit cu întărituri de peatră.

Londra, 22 Ianuarie. Generalul Buller telegrafiază din tabăra dela Spear-mans că în lupta de alaltăieri, dată la Wenters-spuil au fost răniți 12 ofițeri și 279 soldați. Un ofițer a murit în urma rănilor primite.

Resultă și din aceste telegrame englezești, că mai este până ce Buriil' să fie bă-

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 22 Noemvrie.

	Arad:	B.-Pesta
Grâu Aprilie fl. 7.10—7.30 fl.	7.96—7.87	
Octomvrie	8.02—8.03	
Cucuruz Maiu 3.80—3.90	5.—5.01	
vechiu	5.—5.20	5.20—5.50
Orz vechiu	5.65—6.60	
„nou	5.40—5.50	
Secară Apr. 5.60—5.70	6.42—6.44	
„vechiu	6.10—6.35	
Ovăs Apr. 4.40—4.50	5.6—5.8	
„Oct.	4.90—5.28	

Cursul pieții din Arad.

Hărțile-monete române	Cump. fl. 9-48	vând	9.52
Lire turcești	18.90	19.—	
Imperiali (15 R. aur)	126.—	127.—	
Ruble rusești 100 à	5.68	5.63	
Galbeni	9.48	9.55	
Napoleon-d'or	58.50	58.95	
100 Marce germane	11.90	12.50	
Livre sterling			

Spirit:

	21 Oct.
Spirit rafinat; cu toptanu	55.50
„ „ cu micu	56.50
„ brut cu toptanu	54.50
„ „ cu mic	55.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:		cr. p. kg.
bătrâni 320—380 kg.	40—42.	„ „
tineri 320—390	44—44.5	„ „
„ 250—390	44—45	„ „
„ până 250	45—46	„ „
mijlocie 240—260	47.5—48	„ „

La administrația

„Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga.

Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcășeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de Iudita Seoula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de Petru Vanceu. Prețul 50 cr.

„Pribeag“, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comenzilor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adăuga și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

„Biblioteca Teatrală“, apare în Brașov ediția Societății de teatru Român. Broșura 7 cuprinde „Unde dai și unde creapă“, comedie în 2 acte Al. Cosmar, localizată de Iuliu Popescu. Numele dlui Iulia Popescu, mai ales ca traducător și localizator al mai multor piese de teatru, este cunoscut și apreciat la noi. D-sa a tradus și „Bustul“, jucat cu atâta succes de diletanții români din Sibiu, înainte cu 5 ani. Piesa de mai sus desigur va fi primită cu plăcere și diletanții români vor juca-o cu predilecție. Noi o recomandăm cu toată căldura. Este o localizare bună a unei piese teatrale de valoare.

A apărut în editura de arte grafice „Minerva“ din București „Călimdarul Minervei“ pe anul 1900 cuprinde o mulțime de lucruri frumoase și instructive.

O carte bună. Distinsul nostru profesor din Brașov, Dl. Vasile Goldiș a lucrat o folositoare carte școlară: „Geografia pentru școlile populare, întocmită pe baza planului Ministerial de învățământ. Partea primă (pentru clasele III și IV), cu numeroase ilustrații și harte colorate.“ Editura librăriei Ciurcu Brașov. Prețul unui exemplar 35 cr. Materialul tratat se estinde pe 68 pagini, în ordinea următoare: „1. Regiunile lumii, 2. Comuna, 3. Locuitorii și ocupațiunea lor, 4. Religiunea și limba locuitorilor, 5. Hotarul comunei, 6. Drumurile, 7. Apele curgătoare, 8. Apele stătătoare, 9. Mijloacele de comunicațiune, 10. Insulă, peninsula, golf, 11. Șesul, 12. Dealuri și văi, 13. Orizontul, 14. Desemnarea regiunilor lumii, 15. Harta, 16. Cercul, 17. Comitatul, 18. Ungaria. — II. „Ungaria și Europa.“ (Materialul clasei a IV-a.) Ținutul muntos din Sudost. Câmpia Ungariei. Ținutul muntos Nordostic, Ținutul muntos Nordvestic, Ținutul deluros Sudvestic. Orașul Fiume și ținutul lui. Ungaria în genere. Terile aparținătoare Ungariei. Europa în genere.“ La toate capitolele e alăturată câte o hartă colorată.

O recomandăm cu toată căldura învățătorilor noștri.

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de Ioan Tuducescu, învățător în Lipova. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

O nouă carte folositoare. Sub titlul: „Amicul Poporului, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de Titu Vuculescu, pretor, a apărut tocmai acum în tipografia „Tribunei Poporului“ în Arad o carte în adevăr folositoare pentru popor. Ea se extinde pe 148 pagini, în format 8° mare, cu un tipariu frumos și bine îngrijit, broșată elegant și scrisă într'un limbajiu la înțelesul poporului. Cuprinsul pe scurt al bogatului material al cărții este următorul:

I. Agricultură. — II. Ape (mori de apă navigare, broduri, plute). — III. Boalele și păstrarea vitelor. — IV. Cauze comunale. — V. Drumuri și vama. — VI. Finanțiere VII. Industrie. — VIII. Judecătoria. — IX. Matriculele de stat. — X. Militare. — XI. Mine (Ocnărit). — XII. Moștenire. — XIII. Ordinea publică (Ajutor la nenorociri, Aducerea puștilor din altă țară, Apa de soadă, Ajutorarea săracilor, Adunări publice, Afacerea cu zăloage, Boalele epidemice, Birturi, Curățirea coșurilor (hornuri), Curățirea ulitelor, Calea ferată, Cetățenia de stat, Escortarea, Edificări, Instruarea în joc, Invențiuni (descoperiri), Legea de presă, Lucruri găsite, Măsurarea bucatelor, Monumente istorice, Ospătării, Plata medicului, Piața (Terguri), Poștă, Privilegiu (Patente), Paza contra focului, Societăți (bănci, case de păstrare), Site de aramă, Sdrănețe, Sămănțe de bucate, Instanțieri, Școală secretă, Ținerea cânilor, Trecerea în altă țară, Tipografie, Vânzarea bureților, Vânzarea de puști și prav de pușcă, Veninuri). — XIV. Orfanale. — XV. Păduri. — XVI. Pescui XVII. Religiune. — XVIII. Costă — XIX. Sănătatea publică. — XX. Servitori. — XXI. Vênat.

Ori-ce daraveri, pe cari poporul le are aproape zilnic atât cu direcțiile administrative, cât și cu judecătorii din patrie, cărturarii din popor le află în cartea aceasta toate la un loc, bine lămurite și spuse în limbă populară și înțeleasă de toți.

Prețul acestei cărți folositoare este numai 1 coroană (50 cruceri) și se poate comanda atât la autor în M.-Pécska, cât și la administrațiunea „Tribunei Poporului“.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune“, de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina“. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acții. Costă 1 fl. 50.

5009 sz.
1899 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lippai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy az aradi gör. kel. román Consistorium végrehajtatónak Parzula Iosif végrehajtašt szenedő elleni 39 frt kr. tókekövetelés és járulékai iránti végrehajtašt ügyében a lippai kir. járásbiróság területén lévő T. Székás község határában fekvő a t.-székási 13 sz. tkkvi ivben A. I. 2—5 sor 325. 433. 522 és (565-566) hr. sz. a. foglalt 1/4-ed urb. telekföldből a Parzula József tkkvi tulajdonát képező fele rész ingatlanra az árverést 484 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elredelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900 évi Február hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor T.-Székás község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 48 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek e bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Lipán 1899 évi november hó 24 napján.

A lippai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Bene kir. jbiró ur távol.

Aláírás olvashatatlan.

kir. albiró.

403 1—1

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comanda mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.